

Uit: Zakelijk Advies Kobalt Works

De administratie stelt vast dat de organisatie in grote mate is opgebouwd rond één enkele persoon. De administratie vraagt zich dan ook af wat de overlevingskansen zijn van de organisatie, mocht die persoon om welke reden dan ook uit de organisatie wegvallen. Meerjarige subsidies worden immers toegekend aan organisaties en niet aan personen. Enkel voor de twee creaties begint de organisatie te evolueren naar een ruimere structuur dan een eenmansgezelschap. Vooral de satellietprojecten zijn te zeer toegespitst op één enkele persoon.

structurele ronde van het Kunstendecreet hebben neergeschreven³. De vragen waarop we een antwoord wilden vinden, waren die naar de invulling en de inzet van de beoordelingscriteria. We wilden een zicht krijgen op de ladingen die de beoordelingsvlaggen dekken en op de bewuste en onbewuste prioriteiten die de commissies en administratie naar voor hebben geschoven voor hun kunstsectoren.

Onze bevindingen over de interpretaties van commissies en administratie komen uiteraard voort uit ons eigen interpretatieproces en claimen dus niet zomaar 'de ware gronden' van de adviezen bloot te leggen. Bovendien gaat het louter om vastgestelde trends, niet om een volledige topografie van denkpatronen. Toch willen we op zijn minst een glimp opvangen van de inhoud van de *black box* van het kwaliteitsoordeel binnen het Kunstendecreet om daarnaast een aantal ideeën te formuleren over hoe de kwaliteit van dit oordeel volgens ons verbeterd kan worden.

Onderstaande resultaten tonen in hoofdzaak de conclusies met betrekking tot het werk van de beoordelingscommissies. Wie wil lezen wat we concludeerden over de advisering van de administratie kan een meer uitgebreide versie van dit artikel downloaden op www.e-tcetera.be. Ook vragen over het gebruikte materiaal en onze werkwijze worden daarin beantwoord.

Het belang van landmeten

Eerst enkele algemene bedenkingen over kwaliteitsbeoordeling. De bedoeling van evaluaties waarbij de motivatie meegeëld wordt aan de organisaties, bestaat er volgens ons ook in dat de beoordeelde er wijzer van wordt. Artistieke en zakelijke adviezen zijn idealiter niet enkel adviezen aan de minister, maar ook aan de organisaties. Om deze doelstelling te kunnen verwezenlijken dient een oordeel voorzien te zijn van een argumentatie. Anders dan we eerst hadden verwacht, bevatten de adviezen van de beoordelingscommissies en verschillende afdelingen van de administratie echter weinig argumentatie in de vorm van concrete verwijzingen naar de dossiers of een specifieke invulling van de beoordelingscriteria. Zo stelt men zich bijvoorbeeld regelmatig vragen bij één of ander aspect van de werking, zonder te concretiseren welke die vragen dan wel mogen zijn en wat de oorsprong is van de twijfel (al slaagt de commissie 'festivals' er regelmatig in wél concreet aan te wijzen waar precies de problemen in de plannen zich situeren). Enerzijds heeft dit ongetwijfeld te maken met het gebrek aan tijd waarmee de commissieleden te kampen hadden: de commissies zijn immers pas met vertraging in januari samengesteld, terwijl drie maanden en een grondige lezing van de dossiers later de préadviezen al moesten klaarliggen. Anderzijds heeft dit ook te maken met het ontbreken van een duidelijk geformuleerd interpretatiekader waarmee de beoordelingscommissies konden werken en waarbinnen de beoordelingen vaste grond kunnen krijgen. Cultuursocioloog Rudi Laermans wees er in *De Standaard* van 24 juni 2005 op dat het Kunstendecreet vooral werkt volgens een sterk administratieve aanpak en dat een degelijke inhoudelijke onderbouw ontbreekt. Alle vormelijke vereisten en procedures zijn vastgelegd, maar een visie op de wenselijke evoluties binnen het kunstenveld en zijn verschillende disciplines werd niet geformuleerd. Veel definitievorming komt daarmee potentieel in handen

van de beoordelingscommissies, maar die hebben hun kans niet ten volle gegrepen –of opnieuw: 'kunnen grijpen', want het ontwikkelen van een breed gedragen, doch scherpe toekomstvisie voor een sector vraagt méér dan drie maanden tijd.

Hetzelfde geldt voor de adviescommissie Kunsten die via het Kunstendecreet werd opgericht en die als voornaamste taak heeft de kwaliteitsbeoordeling te coördineren en te evalueren. Ze moet volgens het decreet op basis van haar expertise en overzicht over het hele kunstenveld gefundeerd beleidsadvies kunnen formuleren, maar over hoe deze taak vóór, binnen of na het beoordelingsproces kan aansluiten op het werk van de beoordelingscommissies zwijgen het decreet en het uitvoeringsbesluit. De adviescommissie is op papier nochtans de ideale denktank om de ontbrekende inhoudelijke poot van het kunstenveld 'van onderuit',

Uit: Artistiek Advies Sint-Lukasstichting

De commissie is van mening dat de Sint-Lukasstichting door de jaren heen bewezen heeft te beschikken over een continue werking en een valabele programmering. De organisatie heeft een belangrijke signaalfunctie door jonge en nieuwe kunstenaars een tentoonstellingsplek te bieden. De stichting heeft zowel qua galeriewerking als qua tijdschrift een landelijk belang en speelt binnen het veld van de hedendaagse kunst in Vlaanderen een rol van betekenis.

via de ervaringsdeskundigen in de commissies, mee vorm te geven, eventueel in tandem met de steunpunten. (Gezien het vrijwillige karakter van de inzet van de commissieleden en de opdracht van de steunpunten, is het ook meer aan de laatste om het landmeten voor hun sector uit te voeren, en zo het oordeel van de eerste op z'n minst grondig voor te bereiden.) Het lijkt bovendien opportuun de adviescommissie aan de rechterhand van de minister van Cultuur –en dus zijn kabinet– te zetten wanneer deze de subsidieknopen doorhakt, zeker nu de commissies binnen het 'geïntegreerd en integraal' kader van het Kunstendecreet op voorhand niet meer